

verdselig Grund gjort gjældende for at drage Folk til Kirken; jeg veed ikke, om det vil virke helbigt, jeg har ialtsald Grund til at frygte for, at det ikke vil gjøre det. Dog dette skal jeg ikke dyde videre ved, men hvad der er det Væsentligste for mig ved Bestemmelserne med Hensyn til Valgret og Valgbarhed, er, at der, saavidt jeg kan skjønne, ifølge dem ikke kan fremkomme Valg, der ere synderligt forskjellige fra vore sædvanlige politiske Valg. Det er væsentligt de samme Betingelser, der give Ret til at vælge de $\frac{1}{4}$ af Sogneraadets Medlemmer, jeg siger $\frac{1}{4}$, jeg veed nok, at det siden indskrænkes til Halvdelen, men Begyndelsen er altid det Digtigste, og i Begyndelsen er det $\frac{3}{4}$ af Sogneraadets Medlemmer, der skulle vælges paa dette lidt modificerede almindelige Valgrets-Grundlag. For at udtrykke mig mildest, saa troer jeg ikke, det er rigtigt, og ialtsald ikke, at det er almindeligt, at man fastsætter et saadant Valgrets-Grundlag ved Valg, der skulle have et kirkeligt Præg; efter mit Kjenndskab til Forholdene, til Livet i Menighederne, til de aandelige Strømninger kan jeg ikke andet end frygte for disse Valgbestemmelser.

Menighedsraadet, som det hedder, i Virkeligheden Sogneraadet, er for mine Dine en Art nyt Communalraad med et vist Skin af Kirkelighed. Det synes at have et stort Raab; i § 15 hedder det: „Menighedsraadets Bestemmelse er baade at være Medhjælper for Præsten efter de i de følgende Paragraffer givne Anviisninger og Repræsentant for Menigheden“, og det er jo unægteligt et meget stort Raab. Men naar jeg nu seer til, hvorledes de følgende Paragraffer, hvortil der henvises, videre udvikle dette Medhjælperstab hos Præsten, saa forekommer det mig, at det ikke bliver til andet end, som jeg sagde, en Art Communalmyndighed med et kirkeligt Skin. Der var fra en Side paatænkt at bringe et i Sandhed kirkeligt Medhjælperement med ind, der var paatænkt, at Menighedsraadene skulle deeltage i Sjælepleien. Men der var Maange, som alvorlig satte sig derimod, og hvis det havde foreligget, saaledes for mig, saa maatte jeg tilstaae, at jeg ogsaa alvorligt vilde have sat mig derimod; thi jeg for mit Vedkommende

vilde meget frabejde mig, at et Menighedsraad, valgt paa det Grundlag, som jeg nys omtalte, skulde blande sig i min Sjæls Anliggender. Dog denne Bestemmelse er endnu ikke kommen ind, og derved er det Væsentlige af Medhjælperstabets hos Præsten omtrent forsvundet. Hvad der nu bliver anvist Menighedsraadene, er meest Ting, der høre til det humane Liv, det er Ting, der kunne udøves af Christne, men som ligesaavel bør og kunne udøves af Bøder, naar de forøvrigt ere menneskeligt sinde. Her er foreslaaet, at de skulle bestyre de Fattiges Kasse; ja Fattigforsørgelsen bør ganske vist regnes fra een Side for en kristelig Pligt, men den maas ogsaa bestemt siges at være en almindelig menneskelig, den hedes jo ogsaa af andre Samfund blandt os, og det endog paa en høist priselig Maade; jeg vilde ønske, at vor Forsørgelse af Fattige blev besørget saa godt, som Bøderne besørge deres. Raadene skulle endvidere føre Tilsyn med Børns Anbringelse, ogsaa et meget human og smukt Paalæg, men, som sagt, heller ikke med et bestemt kirkeligt kristeligt Præg. Det Samme gjælder om deres Tilsyn med Fangers Anbringelse samt med Heisyn til den Smule Deel i Mæglingen, der synes at tilfuges dem, hvor der er stridende Wgtesfolk. Mere egentlig Kirkeligt kunde det synes at være og er det tilbeels ogsaa, naar det senere hen hedder, at hvor nye Lærebøger, der ellers ere tilladte til Brug, skulle indføres i en Menighed, skal Menighedsraadet erklære sig derover, hvilket ogsaa skulde finde Sted, naar der skulde indføres nye Psalmebøger. Dette maas jo vistnok erkendes som mere kirkelige Ting, men det er jo dog Ting, som hidtil ere ret vel besørgede; dertil behøves ikke nogen ny Organisation. Det er rundt omkring i Landet gaaet ret ordentligt med Indførelsen af nye Lærebøger og nye Psalmebøger; vi have jo haft en Periode, hvori vi have kunnet prøve det, jeg har ikke hørt nogen Klage over den Maade, hvorpaa der er gaaet frem, saa at jeg ikke troer, at der dertil behøves noget særligt organiseret Raad. Ikke meget betydeligere er endelig den Myndighed, der tilbeles Menighedsraadene med Hensyn til Bestemmelsen om Confirmationstiden, om den skal finde Sted een eller to Gange om Aaret, med